

Tématem práce je role nižšího duchovenstva v české společnosti šedesátých let 19. století. Na pozadí širších společenskopolitických souvislostí je přiblížena situace v sedlčanském vikariátu, kde úřad vikáře v letech 1860–1870 zastával spisovatel a vlastenecký kněz Beneš Metod Kulda. Práce se zabývá identitou národnostně českého nižšího duchovenstva, jeho smýšlením a činností. Zvláštní důraz je kladen na vyrovnávání se s liberalizací společnosti, na působení ve školství a postoj k národním otázkám. Práce ukazuje smýšlení a činnost duchovenstva na konkrétních příkladech, které lze mnohdy nazvat typickými. Zároveň jsou přiblíženy i události, které se vymykaly průměru, a měly v některých případech ohlas i mimo vikariát. V konfliktních situacích je konfrontován pohled duchovenstva s pohledem názorových odpůrců. Analýza vztahů a smýšlení aktérů odkrývá pozadí mnohvrstev-natého společenského dění v letech, kdy se rozhodovalo o dalším směřování habsburské monarchie i katolické církve.